

Beheerplan Areaal Plassenschap Loosdrecht e.o.

2024 – 2027

Colofon

Opdrachtgever

Plassenschap Loosdrecht
Paul Portheine

Auteur

Cyber Advies
Bart Rutten
Julia Kloosterboer

Versie

Referentie 42022084
Definitief
30-8-2023

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1 Kaders en beheeruitgangspunten	6
2 Visie en uitgangspunten	12
3 Huidige situatie	14
4 Beheergebieden	16
4.1 Plassengebied	17
4.2 Veenweidegebied	18
4.3 Werkhaven Rimboe	20
4.4 Legakkers	20
4.5 Vaarwegen	22
5 Financiën	24
6 Conclusie en aanbevelingen	28
Bijlagen	30
1. Toelichting Rekenmodel Impact Online	30
2. Memo QuickScan iFocus	32
3. Beheerpaspoorten & Productbladen	32
4. Financiële overzichten	32
5. Beheerplan Sluizen	32
6. Beheerplan Vastgoed	32
7. Project Legakkerherstel	32

Inleiding

Gemeente Wijdemeren voert per 1 januari 2023, in opdracht en voor rekening van het Plassenschap Loosdrecht, het beheer over het werkgebied van het Plassenschap Loosdrecht e.o.. Dit is vastgesteld in de Gemeenschappelijke Regeling Plassenschap Loosdrecht e.o. 2023. Dit is een samenwerkingsverband tussen de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Stichtse Vecht en Wijdemeren en de colleges van gedeputeerde staten van de provincies Noord-Holland en Utrecht.

De taken van deze regeling zijn:

- Het beheer van de eigendommen en het vaststellen van de kaders voor de taakuitvoering ten behoeve van uitvoerende derde partijen en het maken van afspraken met deze derde partijen;
- Het aanleggen, onderhouden en eventueel exploiteren van recreatieve voorzieningen en het uitvoeren van andere werken verband houdend met deze taak;
- Het in stand houden en verbeteren van het natuur- en landschapsschoon voor zover samenhangend met deze taak;
- Het financiële beheer, contractmanagement en de communicatieve taken die benodigd zijn voor uitvoering van de taken bedoeld onder a. tot en met c.

Figuur 1 Recreatieterrein Bosdijk

Het beheer van de eigendommen van het Plassenschap betreft verschillende gebieden, waaronder recreatie eilanden, recreatieterreinen, vaarwegen en legakkers. Bijbehorende manieren van beheer zijn ook overgedragen. Bij deze overdracht is het van belang grip te krijgen op het beheer en onderhoud van deze gebieden. Binnen dit beheerplan wordt ingegaan op de financiën, het te beheren areaal, de huidige kwaliteit en de beheerkaders. Dit voor alle disciplines behalve vastgoed en sluisen. Deze plannen zijn als bijlage opgenomen.

Doel

Het doel van dit beheerplan is vooral financieel inzicht in benodigde vs. beschikbare budgetten bij ongewijzigd beleid. Ook moet het inzicht geven in het te beheren areaal, de huidige kwaliteit en kaders geven voor het beheer van de komende vier jaar. Vervolgens kan dit beheerplan uitgewerkt worden in een meerjaren onderhoudsplan (MJOP) en meerjaren investeringsprogramma (MJIP) voor het Loosdrechts plassengebied en bijbehorende gebieden. Dit beheerplan staat naast twee andere beheerplannen, namelijk het beheerplan Sluisen en het beheerplan Vastgoed.

Figuur 2 Recreatieterrein de Strook

Leeswijzer

De eerste hoofdstukken van dit beheerplan gaan in op de huidige situatie en kaders. We beginnen met de kaders en uitgangspunten die voortkomen uit wetten en de beleidsstukken van de deelnemers aan het Plassenschap. Daarna bespreken we de huidige situatie omtrent de beeldkwaliteit van de terreinen/eilanden. Vervolgens brengen we de terreinen/eilanden en hun eigenschappen verder in beeld.

Als de huidige situatie in beeld is, gaan we in op de visie en uitgangspunten voor de toekomst. Vervolgens geven we inzicht in de benodigde en beschikbare budgetten voor het beheer. Het laatste hoofdstuk trekt conclusies over de activiteiten van het beheer en geeft aanbevelingen daarvoor. In bijlage 3 zijn de paspoorten en productbladen te vinden die gebruikt gaan worden door de beheerders.

1 Kaders en beheeruitgangspunten

In dit hoofdstuk worden de kaders en uitgangspunten voor dit beheerplan beschreven. Deze bestaan uit de kaders van het beleid van het Plassenschap, de gemeentes Stichtse Vecht en Wijdmeren, de provincies Utrecht & Noord-Holland en Waterschap Amstel, Gooi & Vecht (AGV). Vervolgens geven we een overzicht van de belangrijkste wettelijke kaders. Hierna lichten we de gebiedsindeling- en uitgangspunten voor het beheer kort toe.

Beleidskaders

Beeldkwaliteitsplan Plassenschap Loosdrecht e.o. 2023 – 2022

Het beeldkwaliteitsplan heeft tot doel beeldkwaliteitscriteria vast te stellen – die passen bij de functie (en inrichting) van de terreinen en voorzieningen – die het kader vormen voor het beheer en onderhoud. In de beheeruitgangspunten is beschreven op welk beeldkwaliteitsniveau de terreinen/eilanden onderhouden moet worden. In hoofdstuk 2 worden kort de speerpunten uit het beeldkwaliteitsplan opgesomd.

Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen

De Oostelijke Vechtplassen vormen een uniek en beschermd natuurgebied met een bijzondere geschiedenis en veel ruimte voor waterrecreatie. Sinds 2017 werken 21 partijen samen in het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen, ook geheten Aanpak Oostelijke Vechtplassen, om de natuur te versterken, de waterkwaliteit te verbeteren en de recreatiesector te moderniseren. De provincie Noord-Holland heeft i.s.m. ondertekenaars, waaronder overheden en belangenorganisaties, besloten om het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen uit te voeren. Voor verschillende deelprojecten zijn verschillende trekkers aangewezen en er zijn budgetten toegekend. Dit gebiedsakkoord voorziet in de integrale en samenhangende uitvoering van doelstellingen op vlak van economie, natuur, water, recreatie en toerisme, cultuurhistorie, landschap en duurzaamheid in de Oostelijke Vechtplassen.

Natura 2000 beheerplan Oostelijke Vechtplassen Planperiode 2022-2028

De Loosdrechtse Plassen vallen onder het Natura 2000 gebied Oostelijk Vechtplassen. Citaat uit het beheerplan: “Nederland telt ruim 160 Natura 2000-gebieden. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden binnen de Europese Unie. Dit netwerk is bedoeld om de achteruitgang van de biodiversiteit in Europa te stoppen. Oostelijke Vechtplassen is een van de aangewezen Natura 2000-gebieden. Daarmee is het gebied beschermd op grond van de Wet natuurbescherming: er mogen in beginsel geen activiteiten plaatsvinden die de Natura 2000-doelen voor het gebied in gevaar brengen. De Natura 2000-doelen zijn geformuleerd in zogenoemde instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen en (leefgebieden van) diersoorten. Oostelijke Vechtplassen wordt beschermd als Natura 2000-gebied vanwege de bijzondere natuur van laagveenmoeras.” Als prioriteiten voor het gebied worden genoemd het nastreven van een evenwichtig ecosysteem, de aanwezigheid van alle successiestadia van laagveenverlanding, het herstel van grote oppervlakten overjarig riet en blauwgraslanden. Daarnaast zijn er twee aanvullende kernopgaves geformuleerd voor dit gebied, namelijk het behoud en herstel van slaap- en eetplekken voor meer vleermuizen en grasetende watervogels en het herstel van de stadia van water tot moerasbos en bijbehorende gradiënt watertypen.

Natura 2000 beheerplan Oostelijke Vechtplassen Planperiode 2022-2028

Figuur 3 Natura 2000 beheerplan Oostelijke Vechtplassen

Dit geeft veel aanknopingspunten voor de visie op de toekomst van het Loosdrechts plassengebied en bijbehorende uitgangspunten.

Coalitieakkoord Stichtse Vecht, bestuursperiode 2022-2026

In het Coalitieakkoord staan een aantal uitgangspunten.

We zorgen voor een schone en groene openbare ruimte

Een schone en groene openbare ruimte draagt bij aan leefbare buurten, dorpen en wijken. De gemeente zorgt ervoor dat het onderhoud van de wegen en het openbaar groen op orde is. Waar mogelijk geven we inwoners de ruimte om delen van het openbaar groen zelf te onderhouden. Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met toegankelijkheid en de veranderende weersomstandigheden. ‘

We koesteren ons waardevolle gebied

Door onze groene en cultuurhistorische omgeving en de ligging tussen Utrecht en Amsterdam is Stichtse Vecht voor toeristen een belangrijke trekpleister. We verwelkomen toeristen die ons waardevolle gebied willen bezoeken. Hierbij kijken we goed naar de balans tussen het woongenot van onze inwoners, het cultureel erfgoed, de natuur en de meerwaarde voor onze economie.

Coalitieakkoord Wijdmeren, bestuursperiode 2022-2026

Uit het Coalitieakkoord komen een aantal kaders voor het beheren van de Loosdrechtse Plassen. Uitgangspunten van de gemeente Wijdmeren voor de openbare ruimte zijn; schoon, heel, veilig en duurzaam. Andere doelen zijn de bevordering van biodiversiteit, duurzaamheid en een mooie groene omgeving voor de inwoners van de gemeente. Ook speelveldjes en ontmoetingsplekken wil de gemeente stimuleren en behouden.

De gemeente richt zich ook op recreatie en toerisme. Het water in de gemeente is een plek om te recreëren, rust te bieden en zelfs energie op te wekken. Er wordt daarnaast ingezet op meerdaagse recreatie, naast de dagrecreatie. “Duurzaamheid en respect voor de natuur zijn uitgangspunten”.

De coalitie benoemt dat de lokale overheid een belangrijke rol heeft in de klimaatbestendigheid van de openbare ruimte. Voor dit beheerplan geldt vooral het voorbereiden op periodes van droogte, wateroverlast en extreem weer en het behoud van natuur en bevordering van de biodiversiteit.

De coalitie geeft aan dat de omgevingsvisie (zie hieronder), onvoldoende richting geeft. Er zal dus een aanscherping plaatsvinden in de vorm van het toevoegen van een vierde kernopgave, namelijk: “Vormgeven aan natuurbehoud, landschapsbeheer en vergroting van de biodiversiteit”.

Nota klimaatadaptatie 2020-2030

In 2017 is er een stresstest geweest in de gemeente om inzicht te krijgen in de gebieden waar de gevolgen van klimaatverandering het grootst zijn. Vooral wateroverlast blijkt urgent. Om deze tegen te gaan wordt meer natte natuur genoemd, voor meer waterberging, het gaat dan bijvoorbeeld om natuurlijke beschoeiing.

Waterschap

Het waterschap heeft de zorg voor het regionale watersysteem en streeft op een duurzame en kosteneffectieve wijze naar optimale bescherming tegen overstromingen, beschikbaarheid van schoon water en efficiënte zuivering van afvalwater. Daarnaast draagt het Waterschap op het gebied van recreatie, landschap en cultuurhistorie, bij aan verbetering van de beleving van het water. De Waterschapsverordening van AGV, ofwel: de Keur, heeft als belangrijkste doel om een veilig en gezond watersysteem te waarborgen en het te beschermen tegen risico's van activiteiten die van invloed kunnen zijn op de goede staat en werking van het watersysteem. In de Keur staan regels van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV). Hiermee willen ze de volgende doelen bereiken: schoon en genoeg water in onze sloten, grachten en meren; sterke dijken tegen overstromingen; gezonde waterplanten en waterdieren. De Keur gaat dus over het gebruik en onderhoud van water, oevers en dijken.

Andere relevante stukken van het Plassenschap die gebruikt zijn bij het opstellen bij dit beheerplan:

- Begrotingen Plassenschap Loosdrecht 2024-2027.
- Eindrapport toekomstbeeld recreatie en toerisme Loosdrechts Plassengebied.
- Legakkers geschikt voor aanleg rietoevers in de Kievitsbuurten van adviesbureau Waterschakel.

Wetgeving

Op het beheer van de openbare ruimte en specifiek de gebieden van dit beheerplan zijn verschillende wetten en richtlijnen van toepassing. Hieronder een overzicht van de belangrijkste kaders:

- Burgerlijk wetboek
- Aanbestedingswet
- Algemene Plaatselijke Verordening Wijdmeren (& Stichtse Vecht)
- Omgevingswet inclusief:
  - Waterwet: *Vaarwegbeheer wordt in de Waterwet beschouwd als een van de onderdelen van het watersysteembeheer.*
  - Wet Geluidshinder
  - Wet Milieubeheer
  - Wet Bodembescherming
- Kaderrichtlijn water
- Wet Natuurbescherming: *bevat regels voor de bescherming van dieren en planten in Nederland. De wet is bedoeld om de biologische diversiteit te behouden en duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan te bevorderen.*
- Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden
- Scheepvaartverkeerswet: *De Scheepvaartverkeerswet (Svw) is de basis voor alle verkeersregels van de scheepvaart. In de Svw staan algemene regels voor het veilige en vlotte verloop van het scheepvaartverkeer. Deze regels zijn verder uitgewerkt in scheepvaartreglementen. De Scheepvaartverkeerswet is van toepassing op al het verkeer op het water.*
- Waterschap verordening; de Keur
- Binnenvaart Politiereglement: *bevat de verkeersregels voor de Nederlandse binnenwateren. Hierin staan de borden en overige verkeerstekens vermeld, de te voeren verlichting, tekens en geluidsseinen voor vaartuigen, en de voorrangs- en uitwijkregels op het water.*
- Omgevingsverordening Noord-Holland 2024
- Waterverordening Noord-Holland
- Wrakkenwet: *stelt bepalingen omtrent de opruiming van vaartuigen en andere voorwerpen die in openbare wateren gestrand, gezonken of aan de grond geraakt of in waterkeringen of andere waterstaatswerken vastgeraakt zijn.*
- Besluit motorboten Loosdrechtse Plassen 2023 en besluit Kievitsbuurten 2023
- Normeninstituut bomen
- Richtlijnen RMN-verhardingen
- NEN-normen
- CROW-normen
- KIWA-normen

Beheeruitgangspunten

Voor inzicht en grip op het beheer en om deze adequaat uit te voeren, zijn er een aantal belangrijke uitgangspunten.

Dit plan beschrijft het beheer van groen, verharding, kunstwerken, speel- en beweegvoorzieningen, water en meubilair. Dit is inclusief de reiniging, zoals bijvoorbeeld de vuilophaalroutes. In de paspoorten is te vinden in wat voor eenheid (oppervlakte, strekkende meters en stuks) het areaal is uitgedrukt, hoeveel dit is en hoeveel het beheer kost (Bijlage 3). We onderscheiden daarbij dagelijks onderhoud (DO), groot onderhoud (GO) en vervangingsinvesteringen (VV). Daarnaast zijn de beheeronderdelen op kaart weergegeven om het beheer overzichtelijk te maken. Het te beheren vastgoed (excl. toiletgebouwen) is opgenomen in het beheerplan Vastgoed en de sluzen zijn opgenomen in het beheerplan Sluizen.

De te beheren eilanden, terreinen, legakkers en watergangen, zijn onderverdeeld in vijf verschillende categorieën.

- Loosdrechts plassengebied
- Veenweidegebied
- Werkhaven Rimboe
- Legakkers Kievitsbuurt en Muyeveldeuwetering
- Vaarwegen

Voorzieningen kennen een bepaalde levensduur, zowel in technisch als in maatschappelijk en economisch opzicht. Nadat het gebied is aangelegd, is in de eerste jaren alleen sprake van dagelijks onderhoud. Na verloop van tijd gaan voorzieningen (gestaag) achteruit en is dagelijks onderhoud niet meer toereikend. Er dient groot onderhoud plaats te vinden. Afhankelijk van de gewenste levensduur wordt een aantal keren groot onderhoud uitgevoerd, totdat de voorzieningen aan vervanging toe zijn. Bijvoorbeeld in de vorm van vernieuwing, een herinrichting, revisie of reconstructie.

Per beheeronderdeel verschilt de levensduur: een weg gaat in de regel langer mee dan bijvoorbeeld parkbanken. Het in de praktijk toetsen van de staat van onderhoud wordt gedaan middels inspecties, de soort voorziening bepaalt met welke frequentie de inspecties moeten worden uitgevoerd. Voor speeltoestellen geldt bijvoorbeeld een plicht tot jaarlijkse keuring van de technische staat en veiligheid middels een inspectie. Middels een onderhoud- en inspectie programma dient de staat van onderhoud/technische staat geborgd te worden.

Bij uitstel van vervanging is vaker dagelijks onderhoud en groot onderhoud nodig om de kwaliteit enigszins op peil te houden. Andersom is bij het achterblijven van dagelijks en groot onderhoud eerder vervanging nodig. Er is daarom een duidelijke relatie aanwezig tussen dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervanging.

Arealen

Eenduidige en actuele areaalgegevens zijn essentieel voor adequaat beheer. De areaalgegevens zijn aangeleverd door de beheerders van het Plassenschap. Deze komen voor het grootste deel uit het beheersysteem. Om er zeker van te zijn dat de arealen en specificaties in grote lijnen kloppen zijn gesprekken gevoerd met desbetreffende medewerkers. Zo is de input breed gedragen en staan de juiste gegevens in het rekenmodel voor de doorrekening van de financiën. In de beheerpaspoorten (bijlage 3) zijn de arealen per recreatieterrein/eiland weergegeven.

Arealen Loosdrechtse Plassen		
Onderhoud type	Eenheid	Totaal
GROEN		
BOMEN		
Bomen in gras zonder boomspiegel	stuk	1.458
SIERPLANTSOEN		
Heesters, botanische rozen & bodembedekkers (Blok)hagen	are	2
	are	1
BOSPLANTSOEN		
Bosplantsoen	are	1.297
Hakhout	are	38
GRASVELDEN		
Recreatief grasveld < 10 are	are	1.264
RUW GRAS		
Ruw gras < 10are	are	78
Ruw gras grootschalig > 10are	are	33
Ruigte	are	554
VERHARDING		
GESLOTEN VERHARDING		
Asfalt algemeen Wegtype 5-7	are	84
OPEN VERHARDING		
Betontegels wegtype 6-7	are	13
Betonstraatstenen wegtype 3-5	are	1
Gebakken klinkers wegtype 3-5	are	5
Grasbetontegels (parkeerplaatsen e.d.)	are	2
HALFVERHARDING		
Grind	are	20
Schelpen	are	48
Dolomietsplit 0-10mm (parkeer-opritten)	are	48
WATER		
OEVERS - BESCHOEIINGEN		
Lichte beschoeiing (hout)	m1	15.136
NATUURLIJKE OEVERS - DRASLANDEN		
Natuurlijke oever	are	2
Rietland	are	328
WATERLOPEN		
Greppels en droge sloten	m1	316
Sloten en watergangen	m1	36.646
WATERVLAKTE		
Vijvers	are	1.028
Baggeren	are	1.891

RIOLERING		
KOLKEN EN PUTTEN		
Inspectieputten	stuk	8
CIVIELE KUNSTWERKEN		
BRUGGEN		
Houten brug (auto-, fiets- en voetgangersbrug)	stuk	10
WATERBOUWKUNDIG (M2)		
Steigers / aanlegplaatsen (m2)	m2	736
WATERBOUWKUNDIG (M1)		
Stalen keerwand	m1	194
MEUBILAIR		
STRAATMEUBILAIR (STUKS)		
Afvalbakken	stuk	68
Banken	stuk	54
Palen	stuk	606
HEKWERK EN AFRASTERINGEN		
Hekwerk	m1	1.080
VERKEERSMEUBILAIR		
Verkeers- en straatnaamborden	stuk	152
RECREATIE		
SPEELVOORZIENINGEN		
Speeltoestellen gemiddeld	stuk	24
VALONDERGRONDEN		
Valondergrond valzand	m2	376
RECREATIESTRAND (PLASSEN E.D.)		
Recreatiestrand (plassen)	are	25
REINIGING		
AFVALBAKKEN		
Afvalbakken legen	stuk	68
VUIL OP (HALF)VERHARDING		
Vuil op verharding	are	106
Natuurlijk afval (mn blad) verwijderen verharding	are	106
Vuil op halfverharding	are	116
Natuurlijk afval op halfverharding	are	116
VUIL IN BEPLANTING		
Vuil in sierbeplanting	are	3
Vuil in inheemse beplanting	are	1.335
Natuurlijk vuil in sierbeplanting	are	3
VUIL OP GRAS		
Vuil op gazon / recreatief gras	are	1.264
Natuurlijk afval op gazon / recreatief gras	are	1.264
Vuil in ruw gras / braakliggend / ruigte	are	665
VUIL IN EN BIJ WATER		
Vuil op oppervlaktewater	are	935
Vuil in waterlopen	m1	36.857
Vuil op oevers en draslanden	are	330
ONKRUID OP VERHARDING		
Onkruid op open verharding	are	88
Onkruidbestrijding langs gesloten verharding	are	84

Figuur 4 Arealen Loosdrechts plassengebied

Beeldkwaliteit

Voor het beheren van het Loosdrechts plassengebied wordt gebruikt gemaakt van beeldgericht beheer. De basisvoorzieningen dienen veilig en aantrekkelijk te zijn. Er is een beeldkwaliteitsambitie vastgesteld door het Plassenschap. De ambitie per beheergroep is te zien in de afbeelding hiernaast. Er is onderscheid gemaakt tussen binnen en buiten het seizoen. Binnen het seizoen is van 1 april tot 1 november. Binnen het seizoen dienen zowel reiniging, stranden en grasvelden onderhouden te worden op een hoger niveau dan buiten het seizoen. Voor de meeste categorieën geldt een B-niveau, alleen voor een deel van het groen geldt een C-niveau. Meer informatie over beeldkwaliteit is te vinden in bijlage 2: QuickScan IFocus.

Doorgerekende kwaliteitsniveaus		
	Binnen het seizoen	Buiten het seizoen
GROEN		
BOMEN	C	C
SIERPLANTSOEN	C	C
BOSPLANTSOEN	C	C
GRASVELDEN	A	B
RUW GRAS	C	C
VERHARDING	B	B
WATER	B	B
KOLKEN EN PUTTEN	B	B
CIVIELE KUNSTWERKEN	B	B
MEUBILAIR	B	B
RECREATIE		
SPEELVOORZIENINGEN	B	B
VALONDERGRONDEN	B	B
RECREATIESTRAND (PLASSEN E.D.)	A	B
REINIGING	B	C

Figuur 5 Ambitieniveau Plassenschap

Definities beheer

De begrippen ‘vaarwegbeheer’ en ‘nautisch beheer’ worden vaak ruim geïnterpreteerd. Voor de strekking van dit beheerplan is het van belang dat deze begrippen, die in relatie met vaarwegen worden gebruikt, eenduidig vast staan.

Vaarweg: Alle voor het openbaar scheepvaartverkeer openstaand en door het bevoegd gezag als zodanig aangewezen water.

Vaarwater: Het gedeelte van een vaarweg dat feitelijk door de scheepvaart kan worden gebruikt.

Vaarwegbeheer: Omvat de zorg voor het in stand houden van de vaarwegen om scheepvaart mogelijk te maken en te houden, overeenkomstig de aan dat water toegekende vaarwegfunctie. Vaarwegbeheer wordt in de Waterwet beschouwd als een van de onderdelen van het watersysteembeheer. Het beheer omvat het op diepte houden van de vaarwegen en het onderhouden en in stand houden van voorzieningen die nodig zijn om het varen mogelijk te maken, zoals sluisen. Dit zit bij gemeente Wijdmeren als bevoegd gezag conform omgevingsverordening PNH en Provincie Utrecht.

Nautisch beheer: Omvat de zorg voor een veilige, vlotte en doelmatige afwikkeling van het scheepvaartverkeer, door verkeersregeling op het vaarwater en de bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving daarvan. Bij verkeersregeling kan worden gedacht aan het aanbrengen van bebording en betonning, het instellen van een snelheidslimiet en het geven van verkeersaanwijzingen. Ook dit zit bij gemeente Wijdmeren als bevoegd gezag conform omgevingsverordening PNH en Provincie Utrecht.

Openbaar water: Op grond van het Burgerlijk Wetboek elk water dat voor enig gebruik openstaat voor het publiek. Het betreft hier niet alleen wateren die open staan voor beroeps- en recreatievaartuigen, maar ook wateren die niet toegankelijk zijn voor vaartuigen maar die toch voor publiek toegankelijk zijn om er bijvoorbeeld te vissen of te zwemmen. Dit kunnen dus ook wateren van derden zijn. De wateren waarover de gemeente het nautisch beheer voert zijn dus op basis van deze definitie aan te merken als “openbaar water”.

2 Visie en uitgangspunten

Het Loosdrechts plassengebied is een prachtig gebied vol recreatie en natuur. Met dit beheerplan wil het Plassenschap het beheer en onderhoud van het gehele werkgebied de komende jaren in stand houden en waar mogelijk versterken.

---

*Het Loosdrechts Plassengebied staat bekend als een bloeiend gebied en als dé hotspot voor waterrecreatie in Nederland. De natuur, het water en het gastvrije, innovatieve ondernemerschap maken dit samen tot een plek waar je wilt recreëren en verblijven. Vakantiegan- gers en recreanten leveren op hun beurt een bijdrage aan de lokale economie, de leefbaar- heid en het versterken van de natuur. In som- mige delen is het rustig, in andere delen hangt een verfrissende en uitnodigende sfeer. Al met al een plek om bewust te genieten. **Bron:** Toe- komstbeeld Loosdrechts Plassengebied*

Figuur 6 Recreatie eiland Bijltje

Het plassengebied heeft een grote variatie aan natuur. Er zijn terreinen, eilanden, moerasgebieden, legakkers, waternvlakten en sloten. In deze gebieden huizen een grote verscheidenheid aan planten en dieren. Vooral de overgang tussen de rietkragen, het water en het land biedt kansen voor de biodiversiteit. In de komende jaren werken we aan het vergroten van deze diversiteit op verschillende plekken in het hele gebied. We houden de waterkwaliteit op peil. We zetten in op de verschillende landschaps-identiteiten van de gebieden, van sloot tot eiland. Op deze manier dragen we bij aan de natuurkwaliteit én de kwaliteit van de omgeving.

Dit laatste draagt ook bij aan de belevingswaarde en in dit geval specifiek de natuurbeleving. Nu al is het gebied rijk aan verschillende vormen van recreatie. Suppen, zeilen, zonnen, fietsen, beachvolleybal, motorvaart en nog veel meer. Over vier jaar hebben de plassen nog steeds een grote aantrekkingskracht voor recreatie in de regio. Dan zal het genieten van de aanwezige variatie en flora en fauna nog prominenter een plek hebben. We zetten in die tijd in op duurzame recreatie die nog lange tijd in het gebied plaats kan vinden.

Klimaatadaptatie speelt ook een rol in het beheer van het Loosdrechts plassengebied. We zorgen voor meer opslag van extreme neerslag en gaan hittestress tegen. Onderdeel hiervan is ook het zoeken naar mogelijkheden om de wateroppervlakten te gebruiken voor energietransitie.

Om deze visie te verwezenlijken zijn er een aantal speer- en uitgangspunten. De uitgangspunten vormen de basis voor het beheer van het Loosdrechts plassengebied, de speerpunten geven onze ambities voor het gebied weer.

Figuur 7 Recreatie eiland Markus Pos

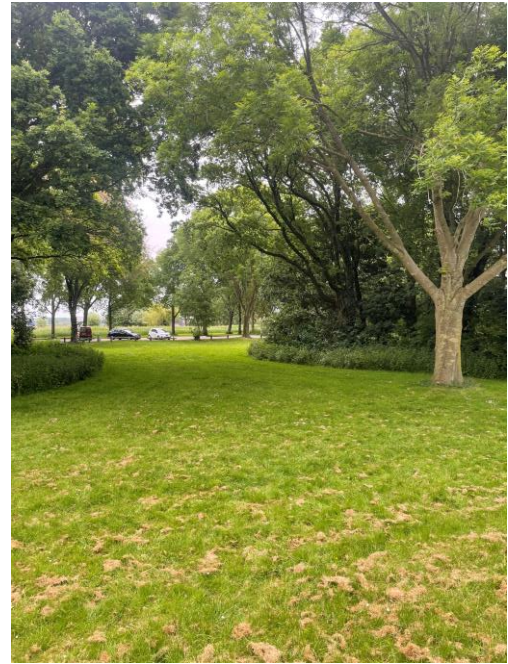
Speerpunten

Voor de komende jaren is het beheeruitgangspunt uit de Kadernota 2019-2022 van belang. Hier is het uitgangspunt opgenomen: "het dagelijkse onderhoud/beheer vindt sober en doelmatig plaats op basis van het principe van schoon, heel en veilig". Het huidige beheerbudget is hierop afgestemd.

Voor het beheer van de recreatiegebieden/eilanden zijn drie speerpunten van belang.

1. Recreatief gebruik

- Toegankelijkheid voor fietsen: fietspaden die aansluiten op fietspadennetwerk.
- Wandelroutenetwerken: wandelroutes die onderdeel zijn van het wandelroutenetwerk.
- Kanoroutes en vaarroutes voor boten.
- Zwemlocaties en ligweiden.
- Veilige en toegankelijke stranden.

Figuur 8 Recreatieterrein de Aa

2. Leefomgeving en beleving

Waarde van het groen gericht op:

- Biodiversiteit, leefomgeving, economische waarde, leefbaarheid en gezondheid.
- Veiligheid: zowel fysieke veiligheid (de inrichting van het gebied) als sociale veiligheid (bezoekers moeten zich veilig voelen).
- Openbaarheid: het gebied moet voor de inwoners van de regio kunnen worden gebruikt om (laagdrempe) te recreëren in het groen c.q. rondom het water en blijven aansluiten op de recreatiebehoeften.
- Beleving en landschap: inrichting entrees, uitkijkpunten, artistieke kunstwerken.
- Participatie: ondernemers aantrekken op recreatieterreinen, die daarmee ook een meerwaarde voor de recreant toevoegen.

3. Natuurlijke ontwikkeling

De prioriteit voor het beheer van de recreatiegebieden ligt bij het behouden en stimuleren van recreatie. Op plekken waar kansen zijn voor natuurontwikkeling worden deze kansen aangegrepen mits dit geen belemmeringen oplevert voor het recreatief gebruik. Recreatieterreinen kunnen zo, met het juiste beheer, ook een belangrijke bijdrage leveren aan het vergroten en in standhouden van de biodiversiteit van de leefomgeving door:

- Ecologische zones, zoveel mogelijk variatie (droog en nat).
- Natuurlijke bosontwikkeling en grasvegetaties.
- Gefaseerd maaibeheer in rietvegetatie en ruigte in bermen.
- Ontwikkeling van rietkragen t.b.v. doelsoorten.
- Stimuleren insecten-vriendelijk beheer.

Het aanplanten van diverse beplanting om grootschalige uitval te voorkomen (bijv. essentaksterfte).

Uitgangspunten

- Het Plassenschap zet zich in voor openluchtrecreatie.
- Het Plassenschap zorgt voor het behoud van natuur, landschap en de cultuurhistorische elementen die bepalend zijn voor de kwaliteit van het recreatieterrein/eiland.
- Het Plassenschap beschermt beeldbepalend groen.
- Het Plassenschap houdt fiets- en wandelroutes in stand.
- Het Plassenschap staat voor fysieke en sociale veiligheid in het gebied.

3 Huidige situatie

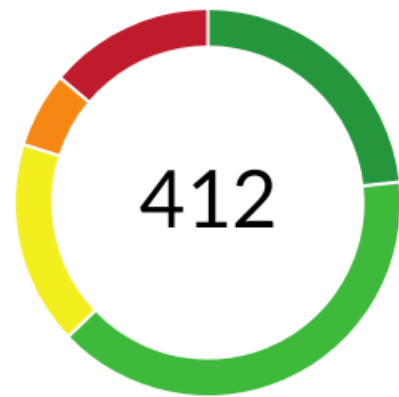
Beeldkwaliteit

IFocus heeft in 2023 twee keer een schouw uitgevoerd van 412 punten waarbij gekeken is naar de beeldkwaliteit. De gemiddelde score, op basis van de 90% systematiek, komt uiteindelijk neer op een D. Er was daarbij nauwelijks verschil tussen de twee schouwrondes.

Bij de schouw is onderscheid gemaakt tussen eilanden, fiets- en voetpaden en recreatieterreinen. Opvallend is dat de meeste D-scores zich bevinden op de eilanden en in mindere mate de recreatieterreinen.

90% systematiek

De QuickScans worden op basis van de beeldsystematiek uitgevoerd. Ter beoordeling van de gemeten kwaliteit wordt er gebruik gemaakt van de 90%-methodiek. Deze methodiek maakt het mogelijk om per beeldmeetlat per meetlocatie scores toe te kennen. In de verdieping vindt u meer informatie over de 90%-grens.

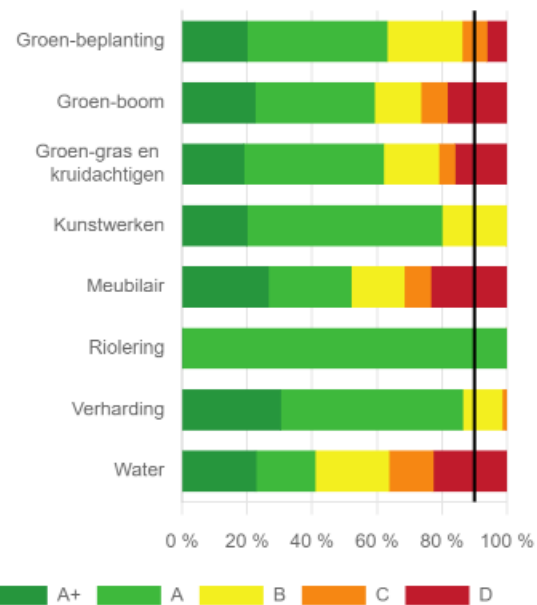
A+	96	(23%)
A	163	(40%)
B	70	(17%)
C	26	(6%)
D	57	(14%)

Figuur 9 Totale score

Er zijn onderling wel grote verschillen tussen de verschillende beeldmeetlatten en beheercategorieën.

Vier categorieën scoren een D-niveau: Groen-boom, Groen-gras en kruidachtigen, Meubilair en Water, zoals te zien in figuur 11. Van deze categorieën horen Meubilair en water op een B-niveau te zitten, Bomen op een C-niveau en gras zelfs op A-niveau. Grote verschillen met de ambities dus.

De Riolering (kolken en putten) scoort een A-niveau. Kunstwerken en Verharding scoren een B-niveau. De beplanting scoort een C-niveau. Dit betekent dat de riolering (kolken en putten) boven het ambitieniveau scoort (B). De andere categorieën zitten gemiddeld op het ambitieniveau.

Figuur 10 Score per beheercategorie

Naast de samengestelde categorieën zijn er een aantal aparte beeldmeetlatten die zeer laag scoren:

- Groen-boom-staat boompalen en -banden
- Meubilair-bevuiling
- Groen-gras en kruidachtigen-grashoogte rondom obstakels en bomen
- Groen-gras en kruidachtigen-grasveld-grashoogte
- Meubilair-scheefstand
- Water-technische staat lichte beschoeiing
- Groen-beplanting-onkruid
- Groen-boom-waterlot
- Groen-gras en kruidachtigen-kaal oppervlak
- Meubilair-deuken en gaten
- Water-drijfvuil in water
- Meubilair-afvalbak-vullingsgraad
- Groen-beplanting-bosplantsoen-overgroei randen verharding of gras

Deze beeldmeetlatten vormen samen met de andere resultaten directe aanknopingspunten om de beeldkwaliteit te verhogen en de huidige situatie te verbeteren voor de toekomst. Specifieke bijzonderheden per gebied zijn te vinden in bijlage 2: Quicksan IFocus

Huidige beheerwijze

In de praktijk wordt niet altijd gewerkt op basis van beeldkwaliteit. Er zijn bijvoorbeeld bepaalde plekken die de beheerders laten verruigen ten behoeve van de natuur. Anderzijds kan op bepaalde plekken het beeld niet gehaald worden wegens het gebrek aan tijd/capaciteit. Gevolg hiervan is dat er binnen de terreinen/eilanden achterstanden ontstaan. Ook het niet uitvoeren van VTA-controles bij bomen in bosplantsoen is een dergelijk voorbeeld.

Het beheer van de legakkers (alleen maaien) en de eigendommen in het Loosdrechts plassengebied wordt gedaan door de eigen dienst. Daarnaast voert de eigen dienst ook het beheer van een gedeelte van het fietspad Scheendijk inclusief de brug over het Tienhovenskanaal uit, dat ook hoort bij het Loosdrechts plassengebied.

De terreinen in het veenweidegebied en het snoeiwerk bij de legakkers worden gedaan door aannemers. Het uit te besteden werk besteedt het schap het liefst uit aan lokale aannemers. Dit vanwege o.a. de gebiedskennis.

De Veenkade wordt in 2023 onderhouden door Staatsbosbeheer. Het beheer en eigendom van de Veenkade is versnipperd. Over de Veenkade zal nog nader overleg moeten plaatsvinden met het Staatsbosbeheer.

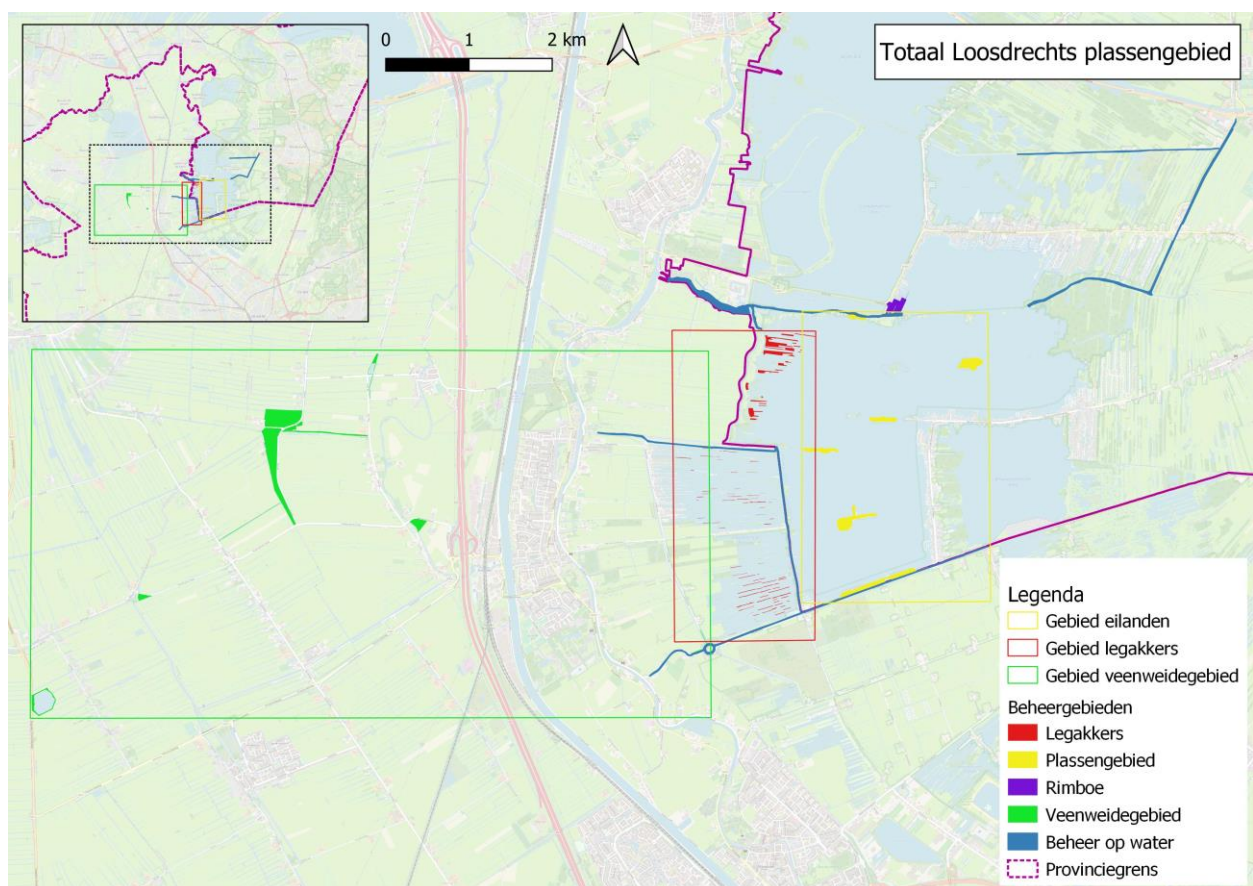

Figuur 11 Recreatieterrein Bosdijk

4 Beheergebieden

In dit hoofdstuk geven we een toelichting op de verschillende beheergebieden binnen het Plassenschap. Zoals eerder aangegeven bestaat dit beheerplan vijf verschillende soorten gebieden in en rond de Loosdrechtse Plassen. Deze gebieden liggen zowel in de provincie Utrecht als de provincie Noord-Holland. De gebieden werden eerst onderscheiden als natte en droge gebieden. Voor dit beheerplan is overgestapt naar een andere indeling, omdat de indeling in natte en droge gebieden niet accuraat is. De beheergebieden zijn daarom onderverdeeld in:

- Plassengebied
- Veenweidegebied
- Legakkers Kievitsbuurt en Muyeveldeuwetering
- Vaarwegen
- Werkhaven Rimboe

Figuur 12 Totaal alle gebieden

4.1 Plassengebied

Er zijn vijf te beheren eilanden en twee terreinen die behoren tot het Plassengebied namelijk:

- Geitekaai
- Meent
- Weer
- Bijltje
- Markus Pos
- Fuut (terrein)
- De Strook (terrein)

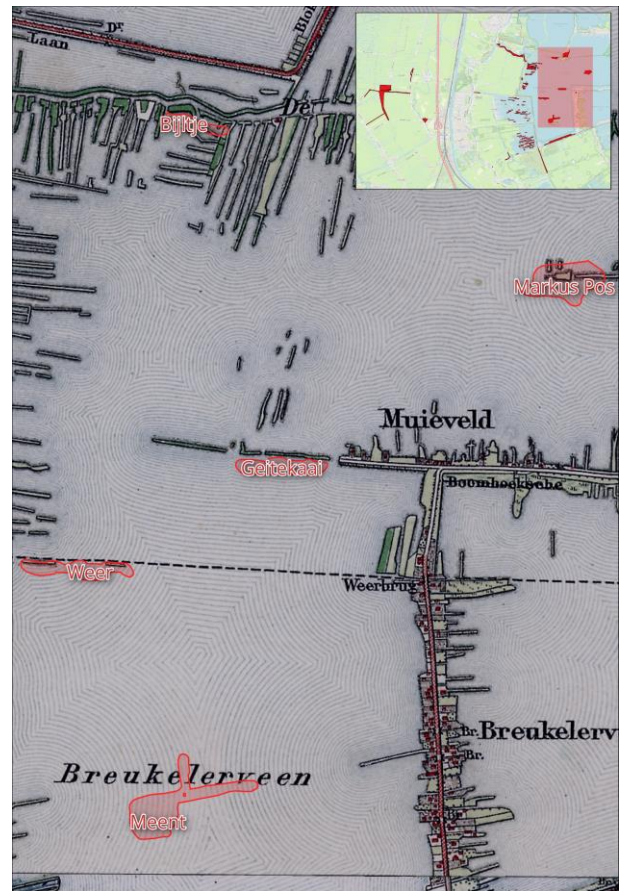
Deze terreinen/eilanden worden onderhouden door de eigen dienst van het Plassenschap

Ontstaan van de Eilanden

De recreatie-eilanden zijn eind jaren '50 tot midden jaren '70 aangelegd ter bevordering van het toerisme aan- en op het water. Dit begon met het eiland Geitekaai, in 1959 aangelegd voor de watersport, windbreking en oeververdediging bij een stukje legakker. In 2015 zijn er ten zuiden van het eiland beschoeiingen geplaatst. Het eiland Meent werd aangelegd in 1962 en het eiland Weer in 1963 op gedeeltelijk legakkers. Hierna werd het eiland Bijltje in 1964 aangelegd. Tot slot werd in 1977 nog het eiland Markus Pos aangelegd voor de recreatie en tegen de golfslag. Het eiland is aangelegd op het voormalige eiland Oudedijk waar nog enkele resten van waren overgebleven. De Strook is een recreatieterrein waar het eerste deel in 1963 is aangelegd. De Strook is een verbrede schoorwal met zand en veen als bodem. Het terrein heeft een 125 meter lang strand, heeft een paviljoen en er zijn parkeermogelijkheden, fietsstallingen en aanlegplaatsen. Fuut is vanaf de jaren '70 in gebruik als aanlegplek voor pleziervaart en als rustplaats voor fietsers.

Bodem en natuur

Alle recreatie-eilanden hebben in meer of mindere mate riet en ruige vegetatie. Samen met het water is dit ideaal voor vele vogels. Toch zijn de eilanden die minder worden bezocht door recreanten meer in trek voor vogels en andere fauna. Daarnaast bestaan alle eilanden uit een bodem van veen en klei. Het eiland Bijltje is van alle eilanden het rustigste en omringd door rietvegetatie. Dit eiland is alleen bereikbaar via de westelijke Drecht. Daarnaast heeft het Plassenschap een klein stukje van het Trekpad ten noord oosten van het eiland (zie ook het paspoort) in beheer. De Fuut is een klein terrein qua areaal en bestaat naast de aanmeersteiger voornamelijk uit heesters, recreatief gras en verharding. De Strook is van alle recreatieterreinen/eilanden het grootst met kleine stukken bosplantsoen, hakhout in het oosten van het terrein en voornamelijk recreatief gras, maar ook zandstrand.

Figuur 13 Kaartje aantal eilanden in Plassengebied

Figuur 14 Recreatieterrein Geitekaai

Recreatie en gebruik

De eilanden Bijltje, Geitekaai en Weer worden niet intensief gebruikt. Hier kan men genieten van de rust. Alle drie de eilanden zijn meer natuurvriendelijke eilanden zonder strand. Door het strand en meer ruimte voor de aanleg van boten worden de eilanden Meent en Markus Pos intensiever bezocht. Hoewel Meent een horecagelegenheid heeft doet Markus Pos (dat geen horecagelegenheid heeft) qua drukte niet onder voor Meent.

Doordat De Strook gemakkelijk via de openbare weg bereikbaar is, is De Strook het belangrijkste grote recreatieterrein aan de Loosdrechtse Plassen. Door de intensieve recreatie is er veel afval en er wordt veel gedaan aan beheer. In de avond wordt het terrein afgesloten met hekken. Fuut wordt vooral gebruikt door fietsers die met de fietspont een oversteek maken.

Figuur 15 Recreatieterrein Fuut

4.2 Veenweidegebied

De terreinen in het Veenweidegebied zijn:

- Bosdijk
- Oukoperdijk
- De Aa
- De Geer
- De Zwaan
- Uitweg van Portengen
- Boterwal
- Fietspad Scheendijk
- Veenkade (nu in beheer van de Stichtse Groenlanden)

Ontstaan terreinen

De recreatieterreinen en fiets-voetpaden in het Veenweidegebied die in beheer zijn van het Plassenschap zijn voornamelijk ontstaan in de jaren '70 en de jaren '80 ter bevordering van de recreatie. Hiervoor waren de terreinen weilanden die in de Middeleeuwen zijn ontgonnen. Het recreatieterrein Boterwal en de fiets-voetpaden Uitweg van Portengen en Scheendijk zijn daar restanten van. De terreinen in het veenweidegebied zijn restanten van de ruilverkaveling.

Figuur 16 Kaartje aantal terreinen en fiets-voetpaden Veenweidegebied

Op de plek waar het fietspad Boterwal loopt lag in de 19^e eeuw de Boter Kade waar de naam van is afgeleid. Deze kade werd in de jaren '60 gedempt en in de jaren '70 is hier een fiets-voetpad aangelegd.

Het fiets-voetpad Scheendijk loopt langs het Tienhovenskanaal, Fort bij Tienhoven en de Waterleidingskanaal en bestaat al sinds de 19^e eeuw. De vegetatie is in de jaren '50 van de 20^e eeuw aangelegd. Het fiets-voetpad verbindt Breukelen met het zuidelijke deel van Kie-vitsbuurt-zuid.

Het fiets-voetpad Uitweg van Portengen en zijn vegetatie bestaat al eerder dan 1850. Het is een polderkade, een middeleeuwse dijk die vroeger het boezemwater tegenhield. Begin 19^e eeuw heette het nog de Portengensche weg (zie afbeelding rechts).

Figuur 17 Recreatieterrein Bosdijk

Bodem en natuur

Op het recreatieterrein Bosdijk staan zeer oude knotwilgen. Dit terrein past bij de omliggende gebieden ten zuidwesten van Bosdijk met oude els hakhout bossen.

Langs de Boterwal staan knotwilgen met een jongere leeftijd. Deze moeten geregeld gesnoeid moeten. Ook het fiets-voetpad Scheendijk heeft aan één kant knotwilgen. De naastgelegen bossen beheert Staatsbosbeheer.

Van alle terreinen, op De Aa na (die ligt op kalkrijke rivierklei), is de geomorfologie een ontgonnen veenvlakte. Daarom zijn hier veel sloten voor afwatering.

Figuur 18 Recreatieterrein de Geer

Recreatie en gebruik

Al snel had het Veenweidegebied een recreatieve waarde door het karakteristieke Nederlandse landschap. Vandaar dat in deze recreatieterreinen de oude veenontginningsstructuren en lintbebouwing intact zijn gebleven. Hierdoor is het Veenweidegebied aantrekkelijk voor toerisme zoals fietsers en wandelaars die kunnen uitrusten op de recreatieterreinen. De bomen in het Veenweidegebied zijn momenteel 50 jaar of ouder. Dit is goed voor de biodiversiteit en recreatieve beleving.

Figuur 20 Uitweg van Portengen

Figuur 19 Kabouterpad Oukoperdijk

4.3 Werkhaven Rimboe

Werkhaven Rimboe is de thuisbasis voor de eigen dienst van het Plassenschap.

Ontstaan Rimboe

De Rimboe is een werkhaven die vanaf de jaren '70 is ontstaan. Er zijn op dit moment geen concrete plannen om werkhaven Rimboe te vernieuwen. Er is wel aanleiding om na te gaan denken over het vernieuwen van de Rimboe. De beperkte ruimte om materieel netjes op te slaan is een van deze aanleidingen.

Bodem en natuur

Werkhaven Rimboe kent een natuurbestemming en heeft een groot stuk bosplantsoen ten noorden van de westelijke Drecht. In dit bosplantsoen, waar de bomen in het water staan (zod), worden nauwelijks maatregelen uitgevoerd. Hierdoor hebben flora en fauna een prettige leefomgeving.

Recreatie en gebruik

Werkhaven Rimboe is naast een werkhaven voor het Plassenschap ook een haven waar aannemers hun materieel en materiaal tegen betaling kunnen overslaan. Regelmatig wordt er vergaderd en ook de politie heeft Werkhaven Rimboe als uitvalsbasis, hier ligt dan ook een politieboot.

Figuur 21 Werkhaven Rimboe

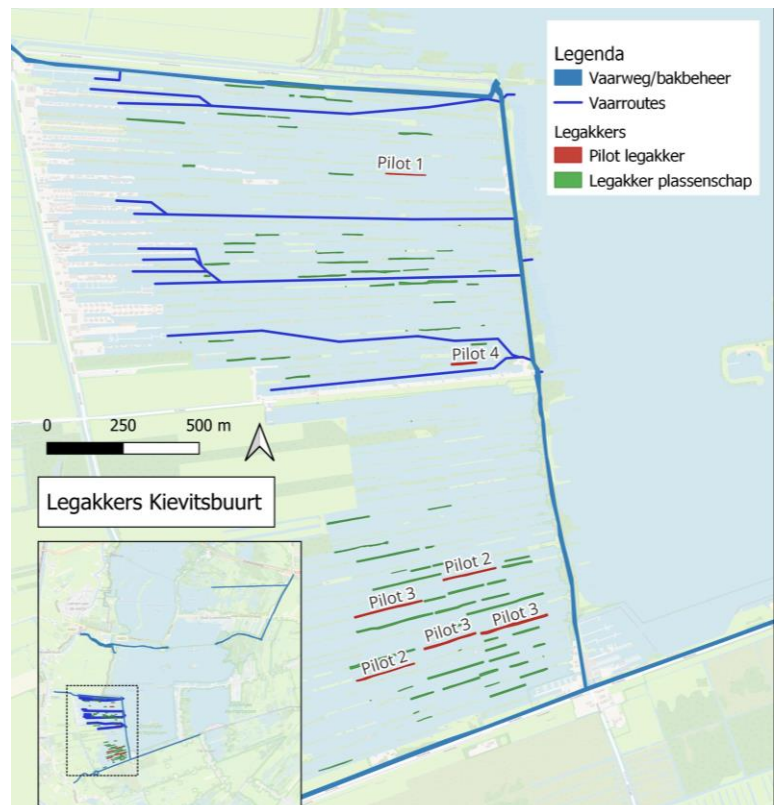
4.4 Legakkers

Er zijn drie gebieden met legakkers:

- Langs de Muyevelde wetering.
- Kievitsbuurt Noord
- Kievitsbuurt Zuid

Ontstaan legakkers

In de regio heeft op grote schaal veenwinning plaatsgevonden. In eerste instantie gebeurde dit op kleine schaal en kon het veen boven het grondwater gestoken worden (droge vervening). In de 16de eeuw ging men over tot het opbaggeren van het veen onder de grondwaterspiegel met behulp van de baggerbeugel (natte vervening). Daarmee kon het veen van grotere diepte gewonnen worden. De veenbagger werd opgescheept, op de legakker gebracht, gedroogd, aangestampt, versneden op de legakkers en vervolgens afgevoerd per schip over de verschillende vaarten naar de stedelijke markt. Vanaf de 17de eeuw werd het een en ander grootschaliger aangepakt. De natte vervening leidde uiteindelijk tot het ontstaan van plassen met petgaten en legakkers. Door oeverafslag zijn veel plassen, petgaten en legakkers op den duur verdwenen en ontstonden de plassen.

Figuur 22 Kaartje legakkers

Bodem, natuur en recreatie

De legakkers bestaan uit veen. Wat natuur betreft is de biotoop rietland en moerasvegetatie het meest kansrijk, deze past bij de overgang van water naar land. De huidige harde beschoeiing houdt de legakkers in stand. Zonder deze beschoeiing zouden de legakkers langzaam verdwijnen. Het beheer hiervan is intensief en kostbaar. De legakkers van Kievitsbuurt noord zijn grotendeels in bezit van particulieren en vallen niet onder het Natura-2000 gebied. De legakkers van Kievitsbuurt zuid vallen daar wel onder. De harde beschoeiingen passen echter niet bij de doelstellingen van de Natura-2000. De legakkers met aanlegplekken worden intensief gebruikt door recreanten die meer rust zoeken met hun boot. In de zuidelijke Kievitsbuurt is het varen met een ingeschakelde motor niet toegestaan. Dit gebied is minder bewoond dan het noordelijk gebied en vormt een verbinding naar gebieden van Natuurmonumenten. Kievitsbuurt noord is drukker met meer bewoning.

Pilots

Om de biodiversiteit van de legakkers te bevorderen zijn er pilots opgezet, waarbij vijf verschillende manieren van natuurlijke beschoeiing wordt uitgetoet. Het uiteindelijke doel is om meer duurzame en natuurlijke oeversystemen te creëren. Dit wordt tussen 2022 – 2024 gemonitord. Deze pilots vinden plaats op legakkers van het Plassenschap. Er komt een subsidieregeling voor natuuroeverherstel voor particulieren nadat duidelijk is welke pilot daarvoor het meest geschikt is.

In 2023 zullen de pilots geëvalueerd worden en is duidelijk welke techniek(en) het meest geschikt is (zijn) voor het aanleg van rietoevers en welke eisen er gesteld moeten worden aan de bestaande legakkers. Deze pilots zijn uitvoerig beschreven in *legakkers geschikt voor aanleg rietoevers in de Kievitsbuurten, Pilots beschoeiingstechnieken bij de geselecteerde akkers*.

Figuur 23 Legakker langs de Muyevelde wetering

4.5 Vaarwegen

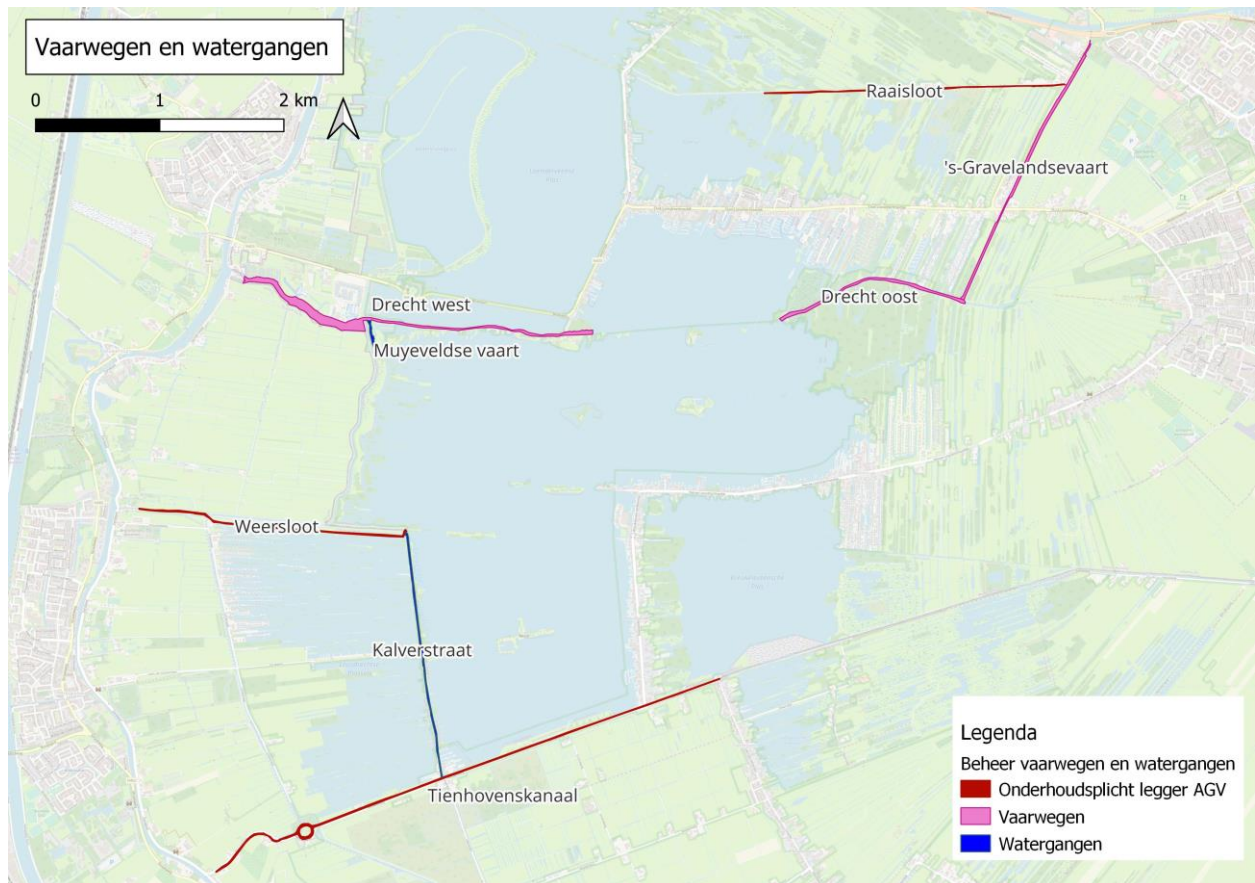
Onder beheer vaarwegen en routes vallen de volgende vaarwegen en routes:

- Muyevelde vaart
- 's-Gravelandsevaart
- Tienhovenskanaal
- Drecht west
- Drecht oost
- Raaisloot
- Weersloot
- Kalverstraat
- Kanoroutes
- Sloepenroute

Figuur 24 Kalverstraat

Deze watergangen en vaarwegen zijn onderhoudsplichtig door waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV). Het Plassenschap onderhoudt een aantal vaarwegen, omdat het schap eigenaar is,- of omdat er vanuit de Keur of contracten verplichtingen zijn om onderhoud uit te voeren.

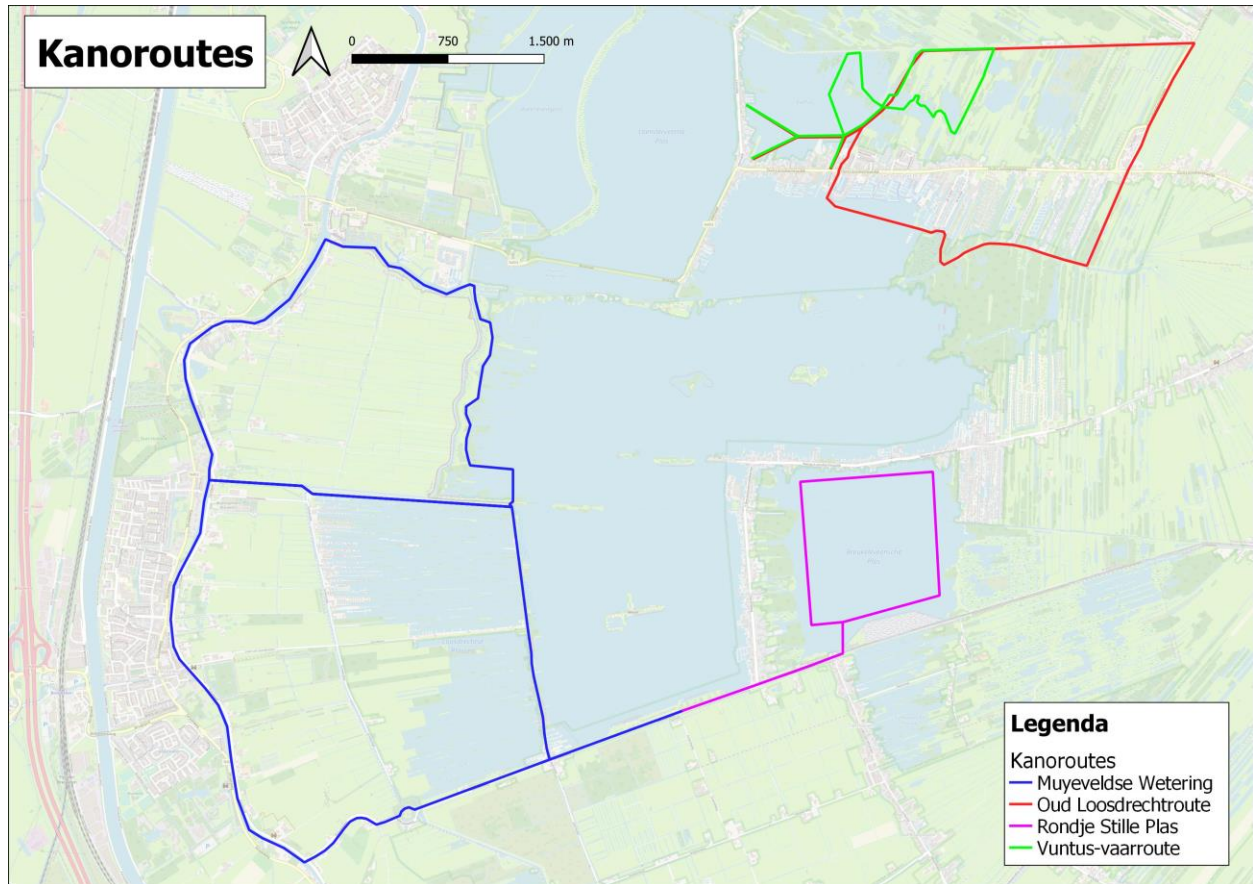

Figuur 25 Kaart met vaarwegen

Ontstaan vaarwegen

De vaarwegen werden voor turfwinning gebruikt door het Tienhovens Kanaal en, de al bestaande rivier, de Drecht. De 's-Gravelandse Vaart is aangelegd in 1638 voor het afvoeren van zand uit de zanderijen van het Gooi en is in 2000 verdiept en verbreed voor de recreatievaart.

Onder het beheer op water vallen vijf kanoroutes en een sloepenroute. De routes zijn voorzien van een startpunt, routeborden, kano-aanlegsteigers en kano-overdraagplaatsen. De routes vallen samen met vaarwegen/doorvaarten die onderhouden worden. Van verplicht onderhouden is alleen sprake als er verplichtingen zijn uit de provinciale omgevingsverordeningen, Keur of bestuursbesluiten of overeenkomsten.

Figuur 26 Kanoroutes

Oud Loosdrechtroute

De Oud Loosdrechtroute is in één-richting bewegwijzerd met zeskantige bordjes. Een bijzonder afwisselende route voor een ontspannen kennismaking met het Vechtplassengebied. (8 km, 2 uur, startpunten: bij kanoverhuurders in Loosdrecht, Vuntusstrand).

Vuntus-vaarroute

De Vuntus-vaarroute van Natuurmonumenten is aangegeven met genummerde bordjes op blauwe palen. Naast waterlelievelden en andere moerasplanten is er in dit gebied een rijke schakering aan dieren. (5 km, 2 uur, startpunten: bij kanoverhuurders in Loosdrecht, Vuntusstrand)

Rondje Stille Plas

Deze kanoroute gaat langs de oevers van de Stille. De route is met zeskantige bordjes bewegwijzerd in beide richtingen. (8 km, 2 uur, startpunt: Paviljoen De Strook)

Muyevelde Wetering

Deze afwisselende vaarroute is in beide richtingen bewegwijzerd met zeskantige bordjes en is in te korten tot een ronde van 12 km. Het noordelijke deel langs de legakkers en polders. De zuidelijke helft van de route voert u langs Breukelen, via Scheendijk naar de Kievitsbuurt. (15 km, 4 uur, startpunten: Paviljoen De Strook, De Eerste Aanleg)

Kievitsbuurt

De Kievitsbuurt heeft geen vaste route. Op een aantal punten zijn ter oriëntatie markeringen aangebracht. De route is zelf te bepalen in dit labyrint van legakkers en petgaten. (uitbreiding kanoroute Muyevelde Wetering)

Figuur 27 Kievitsbuurt

5 Financiën

Onderstaande is berekend met het online rekenmodel Impact Online, meer informatie is te vinden in bijlage 1.

Benodigd budget

Het areaal/gebieden, de kwaliteit, de maatregelen en tarieven zijn de grote bouwstenen voor een doorrekening. Die zijn hieronder kort toegelicht.

Gebieden

Voor de doorrekening zijn twee groepen gebieden gehanteerd. Groep 1 dat zijn de gebieden die zijn doorgerekend o.b.v. het areaal. Deze arealen zijn uit het beheersysteem gehaald. Groep 2 dat zijn gebieden waar geen arealen van bekend zijn. De beheerkosten voor deze gebieden zijn één op één opgenomen in de doorrekening.

Binnen groep 1 zijn er een aantal recreatieterreinen/eilanden waar de uitvoerende partij (in dit geval de eigen dienst van het Plassenschap) naar toe vaart om de werkzaamheden uit te voeren. Dit zijn de terreinen/eilanden in het Plassengebied. Voor deze recreatieterreinen/eilanden is een marge ingebouwd. Dit is afwijkend t.o.v. van onderhoud op het vaste land. Hiervoor is een marge van 12,5% gehanteerd. Dit betekent dat er per dag 1 uur extra tijd wordt gerekend t.o.v. van het vaste land. Ook de kosten van het materieel (PL-6 en PL-3) zijn hierin meegenomen.

De Strook en Fuut (de twee terreinen binnen het Plassengebied) zijn ook goed via de openbare weg bereikbaar, maar in praktijk worden deze meegenomen tijdens de onderhouds rondes via het water.

Overzicht gebieden met areaal (groep 1)			
Veenweidegebied	Plassengebied	Werkhaven Rimboe	Vaarwegen
De Aa	Geitekaai	Rimboe	Drecht west
Bosdijk	Meent		Drecht oost
Oukoperdijk	Weer		s Gravelandse vaart
De Geer	Bijltje		Tienhovenskanaal
De Zwaan	Markus Pos		Raaisloot
Uitweg van Portengen	De Strook		Weersloot
Boterwal	Fuut		Muyeveldse vaart
Fietspad Scheendijk			Kalverstraat

Figuur 29 Gebieden met areaal

Overzicht gebieden zonder areaal (groep 2)	
Mijndense Sluis	Robinson Crusoe
Kraaiensterluis	Raaisluis
Legakker Kievitsbuurt Noord	Weersluis
Legakker Kievitsbuurt Zuid	Fiets- en voetpaden LSD
Legakkers langs de Muyeveldse wetering	Kanoroute LSD

Figuur 28 Gebieden zonder areaal

Er zit verschil in het gebruik tussen de verschillende recreatieterreinen/eilanden. Het ene terrein/eiland wordt (vooral binnen het seizoen) veel intensiever gebruikt dan het andere. Ook hier is rekening mee gehouden in de doorrekening. De vervuilingssnelheid ligt in de intensiever gebruikte terreinen/eilanden hoger dan bij anderen. Dit heeft effect op de maatregelen bij Groen en Reiniging.

De kwaliteit

Voor de doorrekening is het ambitieniveau van het Plassenschap doorgerekend. Dit ambitieniveau is beschreven in hoofdstuk 2. Hier is dus onderscheid gemaakt tussen binnen en buiten het seizoen.

Werkpakketten met maatregelen

De werkpakketten in Impact online© vormen de basis. Impact online© berekent de levenscycluskosten met behulp van landelijke kengetallen, waarbij specifieke werkpakketten gebruikt zijn voor alle areaaltypen. Iedere beheergroep heeft een bijbehorende werkhandeling en tijdsbesteding.

Tarieven

In de doorrekening zijn marktconforme tarieven voor manuren en machine-uren gehanteerd.

Doorrekening

De benodigde budgetten (doorrekening) zijn dus o.b.v. het areaal berekend. Hier is berekend dat voor de exploitatie een bedrag van € 963.000,- (inclusief € 45.000,- dagelijks onderhoud sluizen uit beheerplan Sluizen) nodig is. In de beheerpasspoorten zijn de benodigde budgetten per recreatieterrein/eiland weergegeven.

Totaaloverzicht benodigd budget											
Uitdraai gemaakt op: 17-07-2023											
Benodigd budget											
	Dagelijks onderhoud Veenweidegebied en Rimboe	Groot onderhoud Veenweidegebied en Rimboe	Dagelijks onderhoud Plassengebied	Groot onderhoud Plassengebied	Dagelijks onderhoud Vaarwegen	Groot onderhoud Vaarwegen	Aanvullende taken	Totaal dagelijks onderhoud	Totaal groot onderhoud	Totaal	
Totaal	€ 250.185	€ 66.330	€ 231.466	€ 102.707	€ 42.503	€ 24.118	€ 245.458	€ 769.612	€ 193.155	€ 962.767	
GROEN	€ 72.096	€ 33.786	€ 57.740	€ 21.273	€ 455	€ 41	€ -	€ 130.291	€ 55.100	€ 185.391	
VERHARDING	€ 2.701	€ 8.600	€ 1.215	€ 1.507	€ -	€ -	€ -	€ 3.917	€ 10.107	€ 14.024	
WATER	€ 21.457	€ 8.483	€ 14.107	€ 27.627	€ 27.116	€ 24.021	€ -	€ 62.679	€ 60.130	€ 122.809	
RIOLERING	€ 51	€ 49	€ 36	€ 38	€ -	€ -	€ -	€ 87	€ 86	€ 174	
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 7.938	€ 9.573	€ 21.893	€ 41.244	€ -	€ -	€ -	€ 29.831	€ 50.817	€ 80.648	
MEUBILAIR	€ 4.525	€ 5.840	€ 10.874	€ 6.697	€ 153	€ 56	€ -	€ 15.552	€ 12.593	€ 28.145	
RECREATIE	€ -	€ -	€ 11.072	€ 4.322	€ -	€ -	€ -	€ 11.072	€ 4.322	€ 15.393	
REINIGING	€ 34.709	€ -	€ 26.449	€ -	€ 14.499	€ -	€ -	€ 75.657	€ -	€ 75.657	
OVERIG	€ 106.708	€ -	€ 88.080	€ -	€ 280	€ -	€ 200.458	€ 395.526	€ -	€ 395.526	
Beheerplan Sluizen							€ 45.000	€ 45.000	€ -	€ 45.000	

Figuur 30 Benodigde budgetten

In dit berekend budget is het baggeren van de vaarwegen á € 183.000,- niet meegenomen, omdat het tot nog toe nooit is geraamd.

Beschikbaar budget

Voor de beheertaken heeft het Plassenschap in de begroting van 2024 € 774.000,- beschikbaar. Dit budget bestaat uit:

- € 204.000,- → dagelijks onderhoud verminderd met BTW (begrotingspost 1 personeel)
- € 282.000,- → dagelijks onderhoud verminderd met BTW (begrotingspost 17 onderhoud)
- € 288.000,- → groot onderhoud (begrotingspost 10 Dotatie groot onderhoud)

Resultaat doorrekening

Als de vergelijking gemaakt wordt dan is het benodigde budget € 963.000,- (inclusief € 45.000,- dagelijks onderhoud sluizen uit beheerplan Sluizen) en het beschikbare budget € 774.000,-. Dit betekent dat er € 189.000,- meer nodig is dan dat er aan budget in de begroting is opgenomen. Er is dus een tekort.

Totaaloverzicht benodigd budget												Beschikbaar budget			
Uitdraai gemaakt op: 17-07-2023															
Benodigd budget															
	Dagelijks onderhoud Veenweidegebied en Rimboe	Groot onderhoud Veenweidegebied en Rimboe	Dagelijks onderhoud Plassengebied	Groot onderhoud Plassengebied	Dagelijks onderhoud Vaarwegen	Groot onderhoud Vaarwegen	Aanvullende taken	Totaal dagelijks onderhoud	Totaal groot onderhoud	Totaal		Budget dagelijks onderhoud	Budget groot onderhoud	Totaal	Verschil
Totaal	€ 250.185	€ 66.330	€ 231.466	€ 102.707	€ 42.503	€ 24.118	€ 245.458	€ 769.612	€ 193.155	€ 962.767		€ 485.548	€ 288.000	€ 773.548	€ 189.220
GROEN	€ 72.096	€ 33.786	€ 57.740	€ 21.273	€ 455	€ 41	€ -	€ 130.291	€ 55.100	€ 185.391					
VERHARDING	€ 2.701	€ 8.600	€ 1.215	€ 1.507	€ -	€ -	€ -	€ 3.917	€ 10.107	€ 14.024					
WATER	€ 21.457	€ 8.483	€ 14.107	€ 27.627	€ 27.116	€ 24.021	€ -	€ 62.679	€ 60.130	€ 122.809					
RIOLERING	€ 51	€ 49	€ 36	€ 38	€ -	€ -	€ -	€ 87	€ 86	€ 174					
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 7.938	€ 9.573	€ 21.893	€ 41.244	€ -	€ -	€ -	€ 29.831	€ 50.817	€ 80.648					
MEUBILAIR	€ 4.525	€ 5.840	€ 10.874	€ 6.697	€ 153	€ 56	€ -	€ 15.552	€ 12.593	€ 28.145					
RECREATIE	€ -	€ -	€ 11.072	€ 4.322	€ -	€ -	€ -	€ 11.072	€ 4.322	€ 15.393					
REINIGING	€ 34.709	€ -	€ 26.449	€ -	€ 14.499	€ -	€ -	€ 75.657	€ -	€ 75.657					
OVERIG	€ 106.708	€ -	€ 88.080	€ -	€ 280	€ -	€ 200.458	€ 395.526	€ -	€ 395.526					
Beheerplan Sluizen							€ 45.000	€ 45.000	€ -	€ 45.000					

Figuur 31 Vergelijking benodigd vs. beschikbaar budget

Tel hierbij nog de dotatie van groot onderhoud volgend uit de beheerplannen Sluizen (dotatie € 5.000 per jaar) en Vastgoed (dotatie € 14.000 per jaar) op, dan komt het tekort voor dagelijks en groot onderhoud per saldo uit op € 208.000.

In de bijlage zitten de onderbouwende overzichten. Hier is per terrein/eiland inzichtelijk wat de benodigde budgetten per terrein/eiland zijn. Deze kostenoverzichten zitten ook in de beheerpasspoorten.

Uitgangspunten doorrekening

Strekking van opgenomen kostensoorten

Het zuivere uitvoeringsbudget wordt bepaald in Impact online®. In dit budget zijn de kosten die direct aan de uitvoeringsmaatregelen t.b.v. onderhoud gekoppeld zijn meegenomen. Dit betreft dus kosten voor de productieve arbeidsuren (dus ook van derden), inzet tractie (maaimachines, trekkers, vervoer, e.d.), benodigd materiaal en stort/verwerkingskosten voor onderhoud.

In onderstaand overzicht staat wat wél en wat niet in de berekende theoretische kosten is opgenomen. De doorrekening is vergeleken met de eigen budgetten. Per post is gekeken wat het inhoud. Dezelfde posten zijn met elkaar vergeleken; zo zijn ‘appels met appels’ vergeleken.

Wel	Niet
Uitvoeringskosten van service ploeg en/of aannemer, waarvan <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalkosten - Kosten materieel - Directe arbeidskosten - Stortkosten 	Kosten binnendienst, zoals <ul style="list-style-type: none"> - Beleid, politiek - Opstellen/uitzetten bestekken/aanbestedingen - Onderhouds- en meerjarenplanningen - Etc.
Reguliere onderhoudsinspecties	Overhead op arbeids-/salariskosten
Klachten en meldingen (uitvoering)	VAT-kosten
	Handhaving en toezicht
	Beleidsmetingen of -inspecties

Kosten sluis, beschoeiingen en vastgoed.

Voor de sluisen is het exploitatie budget van € 45.000,- opgenomen in de vergelijking. Dit budget komt uit het beheerplan van de sluisen. Het investeringsbudget is niet opgenomen in het financiële overzicht. Voor alle gebieden moet een MJIP gemaakt worden en daarin krijgen deze investering budgetten een plek.

Voor de beschoeiingen zijn de arealen bekend en deze zijn dan ook in de huidige doorrekening meegenomen. Dit o.b.v. het areaal dat in Geovisia zit. Er is een inventarisatie gedaan van de beschoeiingen. Dit geeft inzicht in de technische staat van het areaal en laat een meerjaren investeringsprogramma zien.

Voor vastgoed is in deze doorrekening niks opgenomen. Alleen het onderhoud van de toiletgebouwen is één op één opgenomen in de doorrekening. Ook voor het vastgoed is een MJIP gemaakt.

Werkzaamheden wensen en niet aan toe komen

De beheerders van het Plassenschap hebben een overzicht gemaakt met alle werkzaamheden die worden uitgevoerd op de eilanden. Deze werkzaamheden hebben een categorie meegekregen. Hierin zitten onder andere een categorie dat de werkzaamheden een wens is of een werkzaamheid waar ze niet aan toekomen. Voor deze categorieën is uitgerekend wat deze werkzaamheden zouden kosten. Dit komt neer op een bedrag van ca. € 69.000,-. Deze werkzaamheden zijn op dit moment wel meegenomen in de doorrekening.

Investeringsen

De investeringen (vervangingskosten) zijn niet meegenomen in dit beheerplan. Om hier een goed beeld van te krijgen moet er eerst een inventarisatie gemaakt worden. Deze inventarisatie is tweeledig:

1. Inventariseren wat er staat. Op dit moment zijn bijvoorbeeld een aantal vakken als bosplantsoen aangeduid, maar in deze vakken staan ook grote bomen. Vooral de bomen die aan de rand van het vak staan moeten als solitair behandeld worden.
2. De technische staat inventariseren. Tijdens de schouw is geconstateerd dat er veel achterstand aanwezig is. Per terrein/eiland zal duidelijk moeten worden welke sfeer het uitgangspunt moet vormen. Moet het bijvoorbeeld een heel open gebied zijn of juist wat meer beschermt. Vanuit deze inventarisatie moet er per terrein/eiland een investeringsplan gemaakt worden.

6 Conclusie en aanbevelingen

Het doel van dit beheerplan is vooral financieel inzicht in benodigde vs. beschikbare budgetten bij ongewijzigd beleid. Ook moet het plan inzicht geven in het te beheren areaal, de huidige kwaliteit en kaders geven voor het beheer van de komende vier jaar.

Als we kijken naar het financiële aspect dan is er een budget van € 963.000,- (inclusief € 45.000,- dagelijks onderhoud sluizen uit beheerplan Sluizen) nodig. Er is op dit moment een beschikbaar budget van € 774.000,-. Dit betekent dat er volgend uit dit beheerplan een tekort is van € 189.000 t.o.v. de in de begroting 2024 geraamde bedragen. Tel hierbij nog op de dotatie aan de voorziening groot onderhoud volgend uit de beheerplannen Sluizen (dotatie € 5.000 per jaar) en Vastgoed (dotatie € 14.000 per jaar), dan valt het tekort voor dagelijks en groot onderhoud nog hoger uit. Per saldo € 207.500. Er is dus een aanzienlijk verschil tussen de raming uit de diverse beheerplannen en de in de begroting 2024 opgenomen bedragen.

Als we kijken naar de beeldkwaliteit dan is de gemiddelde score, op basis van de 90% systematiek, uiteindelijk een D. Er was daarbij nauwelijks verschil tussen de twee schouwrondes. Tijdens deze schouwrondes is ook naar voren gekomen dat er veel achterstanden zijn. Deze moeten in kaart gebracht worden. Dit hangt ook samen met de arealen die nog niet in beeld zijn. Een voorbeeld hiervan zijn de bomen in bosplantsoen. Deze staan op dit moment niet op kaart, maar hier moet wel onderhoud aan gepleegd worden. Ook in de VTA-controle dienen deze bomen meegenomen te worden.

Door middel van de visie, bijbehorende uitgangspunten en de financiën zijn kaders gecreëerd voor het beheer de komende vier jaar. Er moeten echter nog wel een aantal stappen ondernomen worden. Zie hieronder de aanbevelingen.

Aanbevelingen

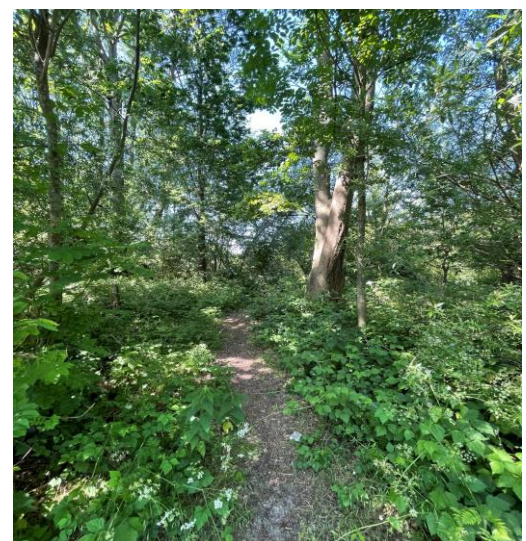
- Per terrein/eiland moet er een duidelijke visie komen. Welk doel heeft het terrein/eiland? Recreatie, natuur ect.. Hoe moeten bezoekers het terrein/eiland beleven. Bijvoorbeeld bij Bosdijk is het pad langs de weilanden helemaal dichtgegroeid. Wil je de bezoekers een mooi uitzicht geven dan moet dit juist open zijn zodat er zicht op de weilanden is.
- Inventariseer de technische staat. Tijdens de schouw is geconstateerd dat er veel achterstand aanwezig is. Deze achterstanden kunnen ook voor gevaarlijke situaties zorgen. Maak een inventarisatie en prioriteer deze per maatregel. Veiligheid is hierbij de belangrijkste graadmeter. Bij het recreatieterrein de Aa staan bijvoorbeeld bomen in het bosplantsoen. Deze bomen staan niet op kaart en worden dus ook niet in VTA-controle meegenomen. Bij een aantal bomen aan de rand van het bosplantsoen is essentaksterfte opgetreden. Dit kan voor gevaarlijke situaties zorgen.

Inventariseer dus alle plantvakken. Vooral de bomen die aan de rand van het vak staan moeten als solitair behandeld worden.

- Dit brengt eenmalige kosten met zit mee.
- Dit heeft direct invloed op de exploitatiekosten. Door uitbreiding van het geregistreerde areaal.

Figuur 32 Recreatie eiland Geitekaai

Figuur 33 Recreatie eiland Markus Pos

- Maak een MJOP en MJIP per terrein/eiland. Dit vanuit de visie en de inventarisatie van de technische staat.
Met een Meerjaren Onderhoudsprogramma (MJOP) moeten de kapitaalgoederen op zowel de korte als de lange termijn in stand worden gehouden. Kapitaalgoederen zijn objecten die een belangrijke maatschappelijke en financiële waarde hebben, het gaat binnen de terreinen/eilanden o.a. om het groen, de verhardingen, beschoeiingen, het water ect.. Het MJOP geeft de kaders om het beheer van de terreinen/eilanden te plannen en programmeren. Ook worden de beheeropgave, de financiën en de planning beschreven en in beeld gebracht.
- Maak een apart beheerplan voor de werkhaven Rimboe. Er zijn op dit moment geen concrete plannen om de Rimboe te vernieuwen. Er is wel aanleiding om na te gaan denken over het vernieuwen van Rimboe. De beperkte ruimte om materieel netjes op te slaan is een van deze aanleidingen. Ook de staat van de huidige opstallen laat te wensen over. Hierdoor is het goed een plan voor de toekomst te maken.
- Maak een investeringsplan voor het materieel. Er wordt op dit moment gebruik gemaakt van verschillend materieel van klein tot groot. Vooral voor het grote materieel is het van belang de staat hiervan in beeld te brengen. Zo wordt inzichtelijk of er voor de korte termijn grote investeringen gedaan moeten worden.
- De toiletgebouwen zijn niet opgenomen in het beheerplan Vastgoed. Het is goed om de huidige staat in beeld te brengen. Zo wordt ook hier inzichtelijk of er voor de korte termijn grote investeringen gedaan moeten worden.

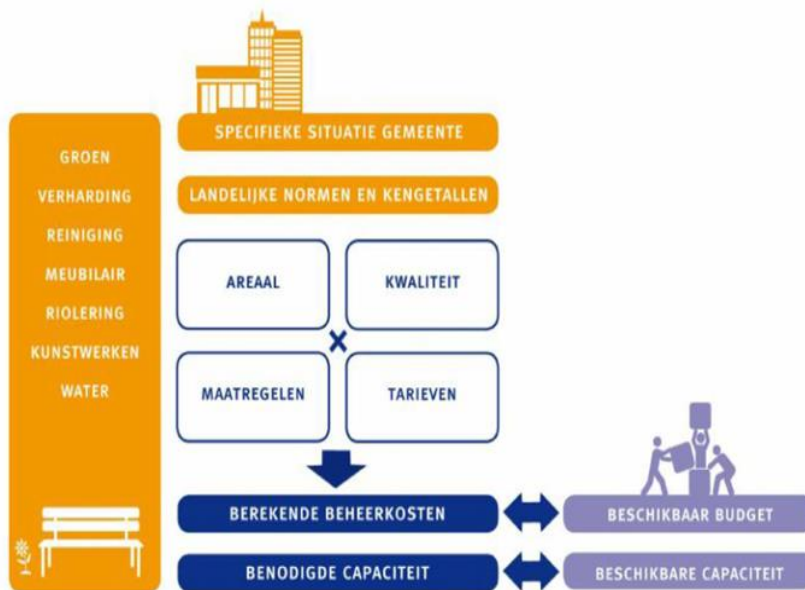

Figuur 34 Recreatie eiland de Meent

Bijlagen

1. Toelichting Rekenmodel Impact Online

Er is een doorrekening gemaakt op basis van dagelijks- en groot onderhoud. Voor de doorrekening van het theoretisch benodigde budget is gebruikt gemaakt van het interactieve sturingsmodel Impact online©. Dit sturingsmodel maakt de kostenconsequenties per kapitaalgoed inzichtelijk en is gebaseerd op landelijke kengetallen waaronder de IMAG-normen, GWW-normen en de uitgangspunten van de Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte 2018 (KOR).

Figuur 35 Proces doorrekening Impact online

Het model berekent de integrale levenscycluskosten. Daarbij is rekening gehouden met specifieke gebiedseigen zaken zoals onder andere grondsoort, vervuilingssnelheid en stedelijkheidsklasse. Hiermee wordt inzichtelijk welke budgetten benodigd zijn per beheergroep voor dagelijks- en groot onderhoud. Daarbij gaat het model uit van levenscycluskosten. Dit zijn de kosten die jaarlijks gemiddeld nodig zijn voor alle typen onderhoud over de gehele levensduur van de objecten.

Het is een theoretische calculatie die uitgaat van een homogene kwaliteit en leeftijd van het te onderhouden areaal. De kostencalculatie geeft dus aan wat in theorie gemiddeld per jaar nodig is. In werkelijkheid kunnen de jaarlijkse onderhoudskosten fluctueren. Dit is onder andere mogelijk door weersinvloeden en projectmatige programmering.

Appels met appels vergelijken:

- Het sturingsmodel Impact online© berekent de levenscycluskosten met behulp van landelijke kengetallen, waarbij specifieke werkpakketten gebruikt zijn voor groen, wegen, riolering, openbare verlichting, recreatie enz. zoals het Plassenschap die in beheer heeft. De CROW-gerelateerde werkpakketten zijn aangepast door plaatselijke situaties mee te nemen, zoals grondslag, vervuilingssnelheid en verkeersdruk.
- Het zuivere uitvoeringsbudget wordt bepaald in Impact online©. In dit budget zijn de kosten die direct aan de uitvoeringsmaatregelen t.b.v. onderhoud gekoppeld zijn meegenomen. Dit betreft dus kosten voor de productieve arbeidsuren (dus ook van derden), inzet tractie (maaimachines, trekkers, vervoer, e.d.), benodigd materiaal en stort/verwerkingskosten voor onderhoud.
- Dezelfde onderdelen worden vergeleken. Zo worden kosten ten behoeve van o.a. toiletonderhoud, ongediertebestrijding niet berekend omdat die niet areaal en (beeld)kwaliteit gerelateerd zijn. In het kostenoverzicht zijn deze posten één op één meegenomen.

Dagelijks onderhoud

Dit zijn maatregelen die meerdere malen per jaar worden uitgevoerd, zoals grasmaaien, onkruidbeheersing en dergelijke. Alsmede technische onderhoudsmaatregelen die op kleine schaal worden uitgevoerd, zoals het reageren op meldingen (losliggende tegels, scheuren en dergelijke).

Groot onderhoud

Dit zijn maatregelen die met een meer jaarlijkse frequentie planmatig worden uitgevoerd, zoals dunnen bosplantsoen of deels herstraten van open verharding. Het is gericht op het vertragen van de structurele achteruitgang van de kwaliteit en heeft tot doel de technische staat op het gekozen kwaliteitsniveau te houden. De bijbehorende frequenties en bewerkingspercentages zijn per maatregel weergegeven in bijlage 4c.

Vervangingsinvesteringen

Dit is vervanging van de beheergroep aan het einde van de levensduur. En dan het bedrag wat jaarlijks gereserveerd zou moeten worden. **Deze zijn niet opgenomen in dit beheerplan.**

Vergelijken typen onderhoud

In de regel (BBV) is dagelijks onderhoud directe exploitatie, is groot onderhoud exploitatie die veelal uit een voorziening wordt bekostigd en worden vervangingen gekapitaliseerd. Het komt voor dat de grens tussen groot onderhoud en vervangingsinvesteringen diffuus is voor bepaalde kapitaalgoederen. Renovaties en levensduur verlengende maatregelen kunnen daarom per organisatie onder budgetten voor groot onderhoud (exploitatie) of onder vervangingsinvesteringen worden geschaard. In het geval van het Plassenschap is er een budget in de exploitatie voor al het groot onderhoud.

2. Memo QuickScan iFocus

Extern PDF-document

3. Beheerpaspoorten & Productbladen

Extern PDF-document

- 3a: Beheerpaspoorten
- 3b: Productbladen

4. Financiële overzichten

Extern Excel-document

- 4a: Doorrekening totaal en per eiland/terrein
- 4b: Aanvullende taken en beschikbare budgetten
- 4c: Groot onderhoud frequenties en bewerkingpercentages

5. Beheerplan Sluizen

Externe PDF-documenten:

- 5a: Rapport vier sluizen Wijdemeren
- 5b: Meerjarenkosten sluizen

6. Beheerplan Vastgoed

Externe PDF-documenten:

- 6a: MJOP Beheer kantoor
- 6b: MJOP Opslagunit 01
- 6c: MJOP Opslagunit 02
- 6d: MJOP Opslagunit 03
- 6e: MJOP Opslagunit 04
- 6f: MJOP Sluiswachterswoning

7. Project Legakkerherstel

Extern PDF-document